

**UNIVERZITA KONŠTANTÍNA FILOZOFA V NITRE
FAKULTA SOCIÁLNYCH VIED A ZDRAVOTNÍCTVA**

BAKALÁRSKA PRÁCA

2010

Eva Andrašková

**UNIVERZITA KONŠTANTÍNA FILOZOFA V NITRE
FAKULTA SOCIÁLNYCH VIED A ZDRAVOTNÍCTVA**

MOŽNOSTI ZVLÁDANIA CHOROBY A UTRPENIA

Bakalárska práca

Študijný program: Ošetrovatel'stvo

Školiace pracovisko: Katedra ošetrovatel'stva

Školiteľ: PhDr. Andrea Solgajová, PhD.

Nitra 2010

Eva Andrašková

Ďakujem mojej školiteľke práce

PhDr. Andrei Solgajovej, PhD.

za cenné rady, odborné usmernenie, podporu a pomoc, ktorú mi poskytla pri vypracovaní
bakalárskej práce.

Podakovanie patrí mojej rodine, ktorá ma podporovala a vytvárala mi psychickú podporu počas celého štúdia.

Na záver chcem poďakovať MUDr. Ľubici Pieseckej, PhD. za jej pomoc pri vypracovaní teoretických východísk bakalárskej práce.

ABSTRAKT

ANDRAŠKOVÁ, Eva: Možnosti zvládania choroby a utrpenia. [Bakalárska práca] – Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva, Katedra ošetrovateľstva. – Školiteľ PhDr. Andrea Solgajová, PhD. Stupeň odbornej kvalifikácie. bakalár ošetrovateľstva.- Nitra : FSVaZ, 2010, 43 s.

Bakalárska práca sa zaoberá s možnosťami zvládania ochorenia a utrpenia. Prvá kapitola sa zaoberá stručnou charakteristikou pojmu choroba, prežívaním ochorenia, psychickými zmenami počas ochorenia, významom komunikácie a významom ošetrovateľstva pri zvládaní a prežívaní choroby. Druhá kapitola charakterizuje ochorenie vírusovú hepatitídu B, spôsoby nákazy, príznaky, priebeh ochorenia, diagnostiku, liečbu a prevenciu. Praktická časť práce obsahuje metodiku prieskumu, kde sú uvedené ciele, metódy prieskumu a výsledky prieskumu. Predmetom bakalárskej práce bolo zhodnotenie zvládania a prežívanie ochorenia hepatitídy B s použitím vybraného súboru z klasifikačného systému výsledkov ošetrovateľstva (NOC – Zvládanie liečebného režimu 1601). Prieskumnými metódami boli literárna metóda, rozhovor, dotazník vo forme posudzovacieho nástroja, obsahová analýza dokumentov. Analýzou výsledkov vybraného súboru klasifikačného systému výsledkov ošetrovateľstva NOC sme zaznamenali deficit vo vedomostiach v zvládaní záťaže liečebného režimu v akútnom a chronickom štádiu ochorenia s vírusovou hepatitídou B. V závere autorka zdôrazňuje dôležitosť poznať pacientove problémy, prežívanie jeho ochorenia, zdroje podpory pri zvládaní, podporovať a pomáhať mu zvládať ochorenia a tým sa aktívne podieľať na liečbe.

Kľúčové slová:

Hepatitída. Akútne ochorenie. Chronické ochorenie. Zvládanie. Psychické zmeny. Liečebný režim. Klasifikačný systém.

ZUSAMMENFASSUNG

ANDRAŠKOVÁ, Eva: Möglichkeiten des Umgangs mit Krankheit und Leiden. Bachelorarbeit- Philosoph Konstantin Universität Nitra, Fakultät für Sozialwissenschaften und Gesundheit, Lehrstuhl für Krankenpflege.- Tutor PhDr. Andrea Solgajová, PhD. Abschlussqualifikation. Bachelor für Krankenpflege.- Nitra : FSVaZ, 2010, 43 s.

Die Bachelorarbeit befasst sich mit den Möglichkeiten des Umgangs mit Krankheit und Leid der Patienten. Das erste Kapitel beschäftigt sich mit der kurzen Beschreibung der Begriffe der Krankheit und des Krankheitsüberlebens. Zusätzlich werden psychische Veränderungen während der Krankheit und die Bedeutung der Pflege bei der Bewältigung der Krankheit und des Überlebens erörtert. Das zweite Kapitel umschreibt das Krankheitsbild der Hepatitis B Virusinfektion. Zusätzlich werden der Infektionsweg, die Symptome, der Verlauf der Erkrankung, die Diagnose und schließlich die Behandlung und die Prävention charakterisiert. Anschließend wird im praktischen Teil die Erhebungsmethodik dargelegt. Zusätzlich werden die Ziele und die Methodik der Untersuchung einschließlich der Umfrage-Ergebnisse aufgelistet. Ziel der Bachelorarbeit ist die Beurteilung der Bekämpfung und des Überlebens der Hepatitis B Virusinfektion anhand einer Pflegeergebnisklassifikation (NANDA- NOC) aufzustellen. Folgende Erhebungsmethoden fanden Anwendung: deskriptive Methode, Interview, Fragebogen als Bewertungsinstrument und inhaltliche Analyse von Dokumenten. Anhand eines ausgewählten Kollektivs wurden schließlich mittels des Pflegeklassifikationssystems Defizite in den Kenntnissen des Behandlungsschemas der akuten und chronischen Hepatitis B Virus Infektion aufgezeigt.

Schlüsselwörter:

Hepatitis. Akute Erkrankung. Chronische Erkrankung. Bekämpfung. Psychische Veränderungen. Behandlungsschema. Klassifikationssystem.

OBSAH

ÚVOD	8
1 ZVLÁDANIE A PREŽÍVANIE CHOROBY A UTRPENIA	10
1.1 Vymedzenie pojmov choroby	10
1.2 Osobnosť pacienta a prežívanie ochorenia	11
1.2.1 Psychické zmeny spôsobené chorobou	14
1.3 Význam zdravotníckej psychológie	17
1.4 Význam ošetrovateľstva pri zvládaní a prežívaní choroby	17
1.5 Význam komunikácie pri zvládaní a prežívaní choroby	20
2 VÍRUSOVÁ HEPATITÍDA B	22
2.1 Klasifikácia a epidemiológia chronických hepatítid	22
2.2 Klinický obraz a priebeh vírusovej hepatitídy B	23
2.3 Diagnostika a diferenciálna diagnostika vírusovej hepatitídy B	24
2.4 Liečba chronickej vírusovej hepatitídy B	25
3 PRIESKUM ZVLÁDANIA ZÁŤAŽE U PACIENTOV S VÍRUSOVOU HEPATITÍDOU TYPU B	27
3.1 Ciele a otázky prieskumu	27
3.2 Metódy prieskumu	28
4 VÝSLEDKY	30
4.1 Zvládanie záťaže – zvládanie liečebného režimu u pacientov s vírusovou hepatitídou typu B	30
5 DISKUSIA	44
ZÁVER	49

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV

51

PRÍLOHY

54

ZOZNAM SKRATIEK

HBV- Vírus hepatitídy B

PSC- Primárna sklerotizujúca cholangitída

HBsAg- povrchový antigén vírusu hepatitídy B

HBeAg- Antigén obalu vírusu hepatitídy B

DNA- Kyselina deoxyribonukleová

AST- Asparát aminotransferáza

ALT- Alanín aminotransferáza

GMT- γ -glutamyltranspeptidáza

ALP- Alkalická fosfatáza

KO- Krvný obraz

FW- sedimentácia

USG- Ultrasonografia

IG- Imunoglobulíny

NOC –Nursing Outcomes Classification – klasifikačný systém výsledkov ošetrovateľstva